

İÇİNDEKİLER

editörden 7

Makaleler

Klasik Fıkıh Usulünün Yapısı ve İşlevi	9
<i>The Nature and Function of Classical Islamic Jurisprudence</i>	
Prof.Dr. H. Yunus APAYDIN	
Sosyal Değişme Karşısında İslâm Hukuku ve Yeni Yaklaşımlar	29
<i>Islamic Law in The Context of Social Change and New Approaches</i>	
Prof.Dr.Hamdi DÖNDÜREN	
İslam Hukukunda Ahkamın Değişimi Üzerine Bazı Düşünceler	51
<i>Some Remarks On Changing Judgments In Islamic Law</i>	
Doç.Dr.Ferhat KOCA	
Osmanlı Sultanı Muhammed Reşad Döneminde Kocası Kaybolan Kadının Evlenmesine İmkan Veren Fıkhi Hüküm Değişikliği ile İlgili Bir Vesika.....	79
<i>A Document From the Time Sultan Muhammad Reshad which is Related to The Changing a Juristic Principle to Allow the Remarriage of a Woman whose Husband has Disappeared</i>	
Prof.Dr.Yunus Vehbi YAVUZ	
Fıkıh ya da Müslümanların Hukuku	95
<i>Fiqh or The Law of Muslims</i>	
Prof.Dr.Mehmet ERDOĞAN	
İslam'da ve Günümüz Devletler Hukukunda Savaş Esirleri.....	105
<i>The Captures of War in Islam and Modern International Law</i>	
Doç.Dr.Ahmet ÖZEL	
Freedom of Religion and Conscience from the Perspective of Islamic Law	123
<i>Islam Hukuku Açısından Din ve Vicdan Hürriyeti</i>	
Prof.Dr.Saffet KÖSE	
Islam and Human Rights at the Age of Globalisation.....	141
<i>Globalleşme Çağında İslam ve İnsan Hakları</i>	
Dr. Mustafa YAYLA	

Karşılaştırmalı Hukuk Tarihinde Metodolojik Formalizmin Aşılmasında İki Yöntem:

İstihsan ve Equity **147**

*The Two Methods of Tackling Methodological Formalism in The Comparative Legal History:
Istihsan and Equity*

Dr. Muharrem KILIÇ

İslam ve Türk Borçlar Hukukuna Göre Satım Sözleşmesinde Hasarın Geçişi Sorunu.....167

*The Question of Transmission of Damage in The Contract of Sale According to Islamic and
Turkish Law of Obligations*

Yrd.Doç.Dr.Talip TÜRCAN

İslam Ceza Hukuku Üzerine

-Genel Kısım Özel Kısım Ayırımı ve Belirlenmiş Suçlar Bakımından Cezaların Taksimi- 187

*On The Islamic Criminal Law -Partition of General Part and Private Part and Classification of
Penalties with Respect to Fixed Offences-*

Dr.Haluk SONGUR

İslâm Hukukunda Cezası İnfaz Edilen Bir Suçun Uhrevî Boyutu.....197

Dimension of The Executed Punishments in the Hereafter from Angle of the Islamic Criminal Law

Yrd.Doç.Dr.Sabri ERTURHAN

Risâle fi'l-Činâ' el-Mülhî (Eğlence İçerikli Müziğin Hükümüne Dair) 217

Treatise About The Amusing Music's Judgement

İbn Hazm (v.456/1064) / Çeviren: Dr. Ali PEKCAN

Tanıtım ve Değerlendirme: Kitap, Tez, Toplantı, Hâtitrât

Hile-i Şer'iyye Konusunda İlginç Bir Risâle.....231

An Interesting Treatise (Risâlah) on Legal Stratagems/Tricks (al-Hiyal al-Shar'iyyah)

Prof.Dr.Saffet KÖSE

Mu'tezile Ekolünün Usûl-i Fıkha Dair Görüşleri 257

Dr.Ali PEKCAN

Vefeyât

Doç. Dr.Osman Şekerci'nin Ardından.....259

Yrd. Doç. Dr. Abdullah ÖZCAN

editör'den

Başlarken...

Müslüman toplumlarda asırlarca uygulama alanı bulmuş, günümüz dünyasında da farklı ülkelere göre bütünüyle veya kısmen tatbik edilen İslam Hukuku, doğulu ve batılı bilim çevrelerinin en fazla dikkatini çeken disiplinlerden birisidir. Bu gün gelişmiş batı ülkeleri başta olmak üzere dünyanın bir çok ülkesindeki üniversite ve enstitülerde İslâm Hukuku ile ilgili kapsamlı araştırmalar yapılmakta ve müstakil dergiler çıkarılmaktadır. Özellikle XIX. Asırın ikinci yarısından itibaren toplumsal hayatın zorlamasıyla batı hukukundaki yerini alabilen ve hukuk düşüncesi açısından oldukça önemli bir merhaleyi ifade eden bazı teori ve ilkelerin müslüman hukukçularca Kur'an ve Sünnet'in getirdiği genel prensipler doğrultusunda başlangıçtan itibaren kapsamlı bir şekilde ele alınmış olması dikkati çekmiş ve bu hukuka olan ilgiyi daha da arttırmıştır. Nitekim 1937 yılında Lahey'de toplanan Mukayeseli Modern Hukuk Konferansında İslâm Hukukunun orijinal bir hukuk olduğu ve hiçbir hukuk sisteminde iktibas edilmediği; çağdaş ihtiyaçları karşılayabilecek bir yapıya sahip bulunduğu; modern hukukun kaynaklarından birisi olduğu şeklinde üç önemli karar alınmıştır. İşte İslâm Hukuku Araştırmaları Dergisi Türkiye'nin bu alandaki birikimini ilim dünyasının hizmetine sunma çabasının bir sonucudur. Yilda iki defa yayımlamayı planladığımız dergide İslâm Hukukunun kaynakları, kavramları, ekollerı, tarihi, önemli şahsiyetleri ile ilgili incelemeler, çeşitli hukuk sistemleriyle ilgili mukayeseli çalışmalar, günümüzde ortaya çıkmış ya da klasik literatürümüz içerisinde ele alınmış olmakla birlikte hala tartışma konusu olmaya devam eden meselelerle ilgili araştırmalar, klasik literatürümüzün önemli bir bölümünü oluşturan orijinal risalelerin neşri, yazma veya matbu kaynakların tanıtımı, modern araştırmalarla ilgili değerlendirmeler, yabancı dilde yazılmış ve tercümesinde fayda mülhaza olunan makalelerin çevirileri gibi İslâm hukukunu ilgilendiren konular yer alacaktır. Elinizdeki sayı bunun ilk bir örneğini oluşturmaktadır. Ayrıca İslâm hukukunu ilgilendiren konularda özel sayılar çıkarmak da hedeflerimiz arasındadır.

Daha güzel yeni sayılarda buluşma dileğimizi ifade ederken derginin çıkarılmasındaki desteklerinden dolayı başta Mehir Vakfı genel başkanı Mustafa Özdemir olmak üzere mütevelli heyeti, ilim heyeti ve danışma kuruluna teşekkür ederim.

26.04.2003 tarihinde hakkın rahmetine kavuşan Sakarya Üniversitesi İlahiyat Fakültesi İslâm Hukuku Anabilim dalı öğretim üyesi Doç.Dr. Osman Şekerci'yi de rahmetle anıyoruz.

Yeni sayılarda buluşmak ümidiyle...

Saffet KÖSE